

Vorbereiding 25.1: Bergen in de Bijbel

SCHRIFTGEDEELTE

Psalm 125

THEMA

Bergen in de Bijbel

EXEGESE

Psalm 125

Het opschrift boven de psalm

Psalm 125 is één van de opgangsliederen (Psalmen 120-134). Er staat in het Hebreeuws 'een lied Hammaäloth'. Deze 'opgangsliederen' werden gezongen door de pelgrims onderweg naar Jeruzalem. Israëlieten gingen drie keer per jaar naar Jeruzalem om daar de drie grote feesten te vieren (Pesach, het Wekenfeest en Loofhuttenfeest).

De stad Jeruzalem ligt hoger dan het omringende gebied. Er is dus letterlijk sprake van een 'opgaan' (omhoog gaan).

De berg Sion in Psalm 125

'Die op de HEERE vertrouwen, zijn als de berg Sion, die niet wankelt, maar blijft tot in eeuwigheid'.

Wanneer we het hebben over bergen in de Bijbel, kunnen we niet om de berg Sion heen. Over deze berg wordt gezegd dat hij niet wankelt, maar tot in eeuwigheid blijft. Op de berg Sion is de heilige stad Jeruzalem. God woont daar in het heiligdom. Vergelijk hiermee bijvoorbeeld Ps. 46:6 ('God is in het midden van haar, zij zal niet wankelen') en Ps. 76:3-4.

Eigenlijk is de berg Sion niet meer dan een heuvel. Andere, omliggende bergen zijn hoger dan Sion. Haar bijzondere positie is niet gelegen in haar imposante verschijning, maar in het feit dat de Heere daar Zijn woning heeft (zie bijv. Ps.132:13-14 'Want de HEERE heeft Sion verkoren, Hij heeft het begeerd tot Zijn woonplaats, zeggende: Dit is Mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd').

Soms wordt Sion als synoniem gebruikt voor de stad Jeruzalem (bijv. in Jes.2:3). Sion is de stad van God waar God Zelf woont en troont. Daar is de tempel, daar vinden de offers plaats, daar wordt de verzoening aangebracht. En zo is het de plaats geworden van Gods heilvolle handelen. Vanuit Zijn woning redt de Heere Zijn volk en ondersteunt Hij het (zie bijv. Ps.20:3). Er vindt op deze berg Sion een ontmoeting plaats tussen God en het volk. Daar klimt de lofzang tot Hem (Ps.65). Daar wordt God geloofd (Ps.147:12).

De Bijbel waarschuwt tegen de gedachte dat Gods wonen te midden van het volk een vanzelfsprekend gegeven zou zijn. En het is ook niet zo dat er alleen maar zegeningen vanuit Sion komen. Het is schokkend om in Micha 3:12 te lezen dat Sion als een akker zal worden

omgeploegd. 'Om uwentwil', staat erbij. Dus om de zonden van het volk zal Sion worden 'omgekeerd'.

Toch zal God in Sion heil geven (Jes.46:13), Sion zal een verkondigster zijn van een goede boodschap (Jes.40:16). Het heil dat de Heere geeft, geeft Hij in Zijn Zoon Jezus Christus. De Zoon heeft aan het recht van de Vader voldaan. In Jes.1:27 lezen we dat Sion 'door recht verlost zal worden'. God heeft Zelf in Christus de volkomen gerechtigheid aangebracht. Hoewel alles wankelt in deze wereld en niets zal blijven tot in eeuwigheid, is de berg Sion door het heilshandelen van God een vaste berg, die blijft in eeuwigheid. Die op de HEERE vertrouwen zullen net als de berg Sion niet wankelen en ze zullen blijven tot in eeuwigheid.

Woordstudie 'berg' in de Bijbel

Nu we aandacht hebben besteed aan de berg Sion, is het goed om na te denken over de betekenis van 'bergen' in de Bijbel. Het gaat niet zozeer om allerlei specifieke bergen en hun concrete betekenis, maar om het verschijnsel 'bergen in de Bijbel'.

In Ps.125:2 lezen we 'Rondom Jeruzalem zijn bergen; also is de HEERE rondom Zijn volk'. Uit dit vers komt vooral de betekenis van **bescherming** naar voren. Bergen kunnen een beschermende ring rondom een stad vormen. Vanaf omringende heuveltoppen kon het achterland goed overzien worden. Zo kun je zien of er vijanden in aantocht zijn. Deze beeldspraak gebruikt de Heere om te laten weten dat zoals de bergen bescherming bieden, Hij ook Zelf bescherming biedt aan Zijn volk. Het vertrouwen op deze bescherming komen we bijvoorbeeld tegen in Ps.91:2 ('Ik zal tot de HEERE zeggen: Mijn Toevlucht en mijn Burg! mijn God, op Welken ik vertrouw!'). Ook Ps.18:3 getuigt van dit geloofsvertrouwen.

Naast bescherming zijn bergen in de Bijbel een beeld van de **gerechtigheid van God**. Kerntekst hierbij is Ps.36:7 ('Uw gerechtigheid is als de bergen Gods'). Als we bergen zien, bijvoorbeeld op vakantie in Oostenrijk of Zwitserland, dan zijn we vaak onder de indruk van hun grootte en massiviteit. Ze zijn onverzettelijk. Ze kunnen met geen mogelijkheid van hun plaats wijken.. Nu, de gerechtigheid van God is als de machtige bergen (het letterlijk vertaalde 'bergen Gods' in de Statenvertaling heeft de betekenis van 'machtig').

Niet de gerechtigheid die een mens voortbrengt, is als een berg. Al onze gerechtigheden zijn als een 'wegwerpelijk kleed' (Jes.64:6). De gerechtigheid van God daarentegen is als een schitterend bruiloftskleed. Christenen zijn omkleed met de mantel van gerechtigheid (Jes.61:10).

Waarom wankelt Gods gerechtigheid niet? Omdat Hij die Zélf heeft aangebracht in Zijn Zoon Jezus Christus. Hij is ons gegeven tot gerechtigheid (1 Kor.1:30).

In de derde plaats kunnen bergen een plaats van **openbaring** zijn. In Gen.22:14 wordt ons geopenbaard dat '[het] op de berg des HEEREN voorzien zal worden.' Abraham zegt dit nadat hij op ongedachte wijze niet zijn eigen zoon Izak hoeft te offeren, maar een ram die met zijn hoorns vastzat in de verwarde struiken. Gen.22:14 wijst al naar de berg Sion (zie voor de uitleg boven).

Op de berg Horeb ontving Mozes de geboden van de HEERE. De Tien Geboden (en vele andere wetten en instructies) werden hem op de berg geopenbaard (Ex.19-24). Ook openbaart de Heere iets van Zijn heerlijkheid aan Mozes op de berg (Ex.33:23).

Op de berg Karmel wordt geopenbaard dat alleen de HEERE de ware God van hemel en van aarde is (1 Kon.18). We zien in deze bekende geschiedenis ook iets van de openbaring van het gericht van God over alles wat voor Hem niet kan bestaan.

Op de berg der verheerlijking in het Nieuwe Testament (Matth.17; Mark.9; Luk.9) klinkt de stem uit de wolk: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem.' Daar op de berg wordt geopenbaard dat we moeten horen naar wat Zijn geliefde Zoon zal verkondigen.

Als laatste willen we nog wijzen op de Olijfberg: dat is de plaats waarvandaan de Heere Jezus is opgevaren naar de hemel (Hand.1:12). Maar het is ook de plaats waarvan gezegd wordt dat Hij dáár zal terugkeren op aarde (Zach.14).

In lijn met wat zojuist genoemd werd, zijn bergen ook plaatsen van **ontmoeting en aanbidding** van God. Wanneer je op een hoge berg bent, heb je even letterlijk en figuurlijk afstand genomen van 'al het aards gedruis' (Ps.65:2 ber.). De Heere Jezus Zelf ging regelmatig de berg op om omgang met Zijn Vader in de hemel te zoeken (zie bijv. Matth.14:23). We worden als christenen opgeroepen om de stilte en de afzondering op te zoeken om de Heere te zoeken in het gebed.

Bergen zijn in de Bijbel soms ook een beeld van **moeite en tegenstand** in het leven. In ons dagelijkse spraakgebruik zeggen we wel eens: 'ik zie er als een berg tegenop!'. Maar het Woord van God zegt: bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken [...] (Jes.54:10).' De moeite en tegenstand wordt niet zelden veroorzaakt door hen die zich tegen God verheffen (denk bijvoorbeeld aan christenen die vervolgd en verdrukt worden). Maar de dag des HEEREN der heirscharen zal zijn tégen 'alle hoge bergen, en tégen alle verheven heuvelen' (Jes.2:14).

GELOOFSLEER

HC zondag 1	Wat is je troost, je houvast?
HC zondag 10	Gods voorzienigheid, Zijn bescherming
NGB art. 2	Hoe God gekend kan worden, de openbaring

GEBEDSPUNTEN

- Dank de Heere om Wie Hij is: groot, machtig en zeer te prijzen.
- Vraag de Heere om Zijn bescherming.
- Bid God of Hij wil geven dat we ons aan Hem toevertrouwen.

PSALM- EN LIEDLIJST

Psalm 125:1, 2, 3	Hij zal noch wank'len, noch bezwijken
Psalm 98:4	Laat al de stromen vrolijk zingen
Psalm 99:8	Geef dan eeuwig' eer

Psalm 121:1 en 4 'k Sla d'ogen naar 't gebergte heen
Psalm 133:2 Die liefdegeur moet elk tot liefde nopen
Psalm 134:3 Dat 's Heeren zegen op u daal'
ZB Wie op de Heer' vertrouwen
'k Stel mijn vertrouwen
Op bergen en in dalen

INTRODUCTIE OP DE VERTELLING

Laat de kinderen zoveel mogelijk bergen uit de Bijbel bedenken. Schrijf de namen die ze noemen aan de linkerkant van een groot vel papier. Bijv.: Sinai, Olijfberg, Karmel, enz. Vraag vervolgens of ze bij de bergen ook gebeurtenissen weten. Schrijf die aan de rechterkant van het vel papier. Bijv.: wetgeving; hemelvaart; vuur uit de hemel; enz.